

Vergide Gündem

Tax Agenda

Mayıs / May 2022

Liralaşma için yeni bir vergi planlama aracı

Abdulkadir Kahraman

7394 sayılı yasa vergide neleri değiştiriyor?

M. Fatih Köprü

English Translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

Building a better
working world

Liralaşma için yeni bir vergi planlama aracı

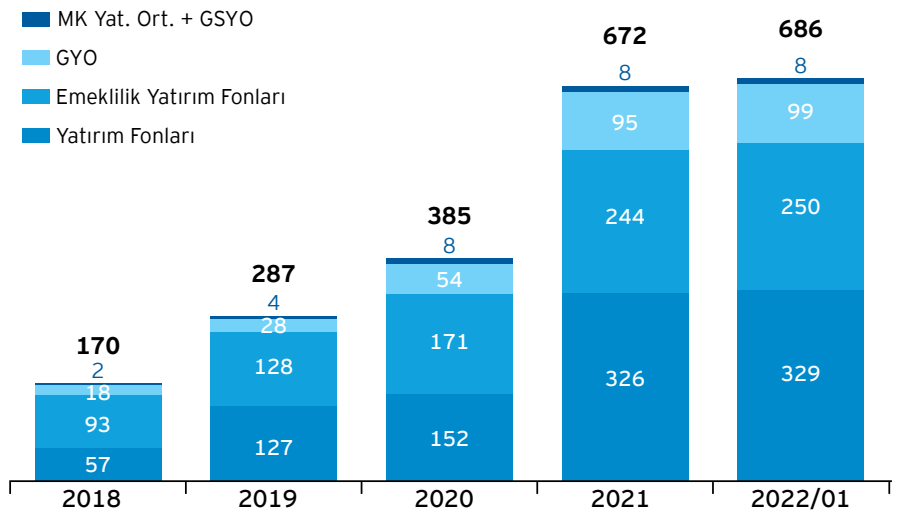
Liralaşmayı cazip kılmak için maliye politikası kapsamında kurumlar vergisi mükelleflerine bir vergi istisnası veya vergi harcamalarına bir kalem daha eklendi. Detayına geçmeden istisna getirilen enstrüman, yatırım fonlarına bir göz atalım.

Yatırım aracı olarak fonlar

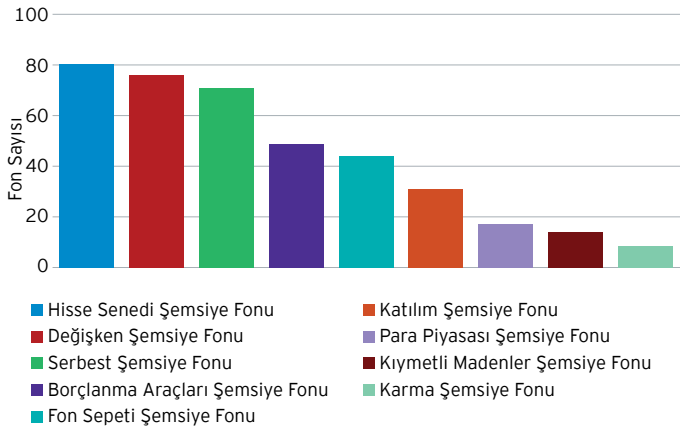
Bir sermaye piyasası enstrümanı olarak fonların son yıllarda popülaritesi arttı. SPK'nın "Yatırım Fonları" tanıtım rehberine göre fonların avantajları şöyle:

- ▶ Tasarrufçunun ortaya koyduğu sermayenin, profesyonel ve güvenilir yöneticilerce yönetilmesi,
- ▶ Yatırım fonu portföyüne alınabilecek menkul kıymetlerin sabit getirili, dövizle endeksli ve ortaklık payı gibi araçlarla çeşitlendirilerek riskin en aza indirilmesi,
- ▶ Menkul kıymetlerin değerlendirilmesi ve kontrolü ile kupon, faiz ve temettü tahsilinin fon yönetimince yapılarak; vade takibi, tahsil etme gibi zaman ve kaynak kullanımını gerektiren işlemlerden korunma,
- ▶ Küçük tasarruflarla temin edilemeyecek kazanç potansiyeli yüksek menkul kıymetlere yatırım imkânı,
- ▶ Fon portföyündeki değer artışlarının portföy değerine günlük yansıtılması nedeniyle işlemiş gelir dahil istendiği anda (kısmen veya tamamen) hızla paraya çevrilebilme,
- ▶ Portföye büyük hacimli alım-satımlar nedeniyle zaman ve para tasarrufu sağlama.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin (TSPB) Mart 2022 "TSP Raporuna" göre, 329 milyar TL ile en büyük kurumsal yatırımcı "yatırım fonları" olmuş, 2018 yılına göre yatırım fonları yaklaşık altı kat büyümüştür.

TEFAS'a göre ise "fon türü bazında işlem gören fon sayısı" da çeşitlenmiştir.

TEFAS'ın verilerine göre haftalık işlem hacmi ve fon türü sıralamasında, ilk iki sıra hisse senedi ile para piyasası fonlarına aittir.

Fon Türü (18.4.2022 - 22.4.2022 Haftası)	İşlem Hacmi (TL)	Oran (%)
Hisse Senedi Şemsiye Fonu	1.571.788.331,56	20,46
Para Piyasası Şemsiye Fonu	1.456.744.532,90	18,97
Fon Sepeti Şemsiye Fonu	1.124.788.022,97	14,64
Değişken Şemsiye Fonu	1.002.376.413,51	13,05
Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu	843.677.146,64	10,98
Katılım Şemsiye Fonu	745.103.428,25	9,7
Serbest Şemsiye Fonu	445.389.496,28	5,8
Kıymetli Madenler Şemsiye Fonu	307.234.468,26	4
Karma Şemsiye Fonu	183.950.708,15	2,39
Toplam	7.681.052.548,52	100

Yatırım fonlarına neden vergi teşviği?

Kurumlar vergisi sistematüğinde, mükerrer vergilemeyi engellemek için tam mükellefiyete tabi bir kuruma iştirakten elde edilen kazançlar vergiden istisna edilmiştir. Bu nedenle, genel kural gereğii kazançları kurumlar vergisinden istisna olan kurumlardan gelen kazançlar, "iştirak kazançları" istisnası dışında bırakılmıştır. Bu genel kuralın istisnası, "tam mükellef girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları" ile geçen yıllarda delindi.

Delik büyüyor. Nasıl mı? Liralaşma politikası çerçevesinde yatırım fonları da kapsama alındı. 15.4.2022'da yürürlüğe giren 7394 sayılı Kanun'un 22'nci maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun ("KVK") 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan ibareler değiştirilmiş ve (4) numaralı alt bendi takiben (5) numaralı alt bent eklenerek kurumlar vergisi mükelleflerine istisnalar sağlandı.

1- Katılım paylarının fona iadesinden doğan gelir istisnası:

KVK'nın 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde kurumların tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarından, (4) numaralı alt bendinde tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Değişiklikle 5'inci maddenin 1'inci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerde belirtilen yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarına ek olarak "katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler de istisna" kapsamına alındı.

2- Fon katılma belgelerinin değerlendirme kazançları istisnası:

KVK'nın 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendine eklenen (5) numaralı alt bent ile; (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen yatırım fonları katılma belgelerinin Vergi Usul Kanunu'nun ("VUK") 279'uncu maddesi gereğii borsa rayicine göre değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları da vergiden istisna edildi.

Değişiklik öncesinde, sadece fon portföyünün en az %51'i Türkiye'de kurulu şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının katılma belgelerinin katılma payları alış bedeliyle değerlendirilen; diğer fonların katılma belgelerinin payları borsa rayicine göre değerlendirilerek, ortaya çıkan değer artış kazancı da kurumlar vergisine tabiydi. Değişiklikle kapsam genişledi.

Söz konusu değişikliğin kanun yapma tekniği açısından KVK yerine VUK'nunda yapılması daha uygun olurdu. Çünkü bu değişiklik VUK değerlendirme ölçüleri ölçüler VUK'nunda düzenlenmiştir.

Ancak herhalde artık kanun yapma tekniği ikinci planda.

3- İki yıldan fazla elde tutulan fon katılma pay satışı kazançlarına istisna:

KVK'nın "iştirak hisseleri ve taşınmaz satış kazancı istisnası" ile ilgili 5'inci maddenin 1'inci fıkrasının (e) bendinin 1'inci paragrafındaki "ve rüçhan haklarının" ibaresi, ", rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının" olarak değiştirildi. Böylece, yatırım fonlarının katılma payları iki yıldan fazla elde tutulursa, fon paylarının satışından doğan kazançların %75'i de istisna kapsamına alındı.

KVK'nın 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan ve dağıttıkları kâr payları ile katılma belgesinin fona iadesi halinde oluşan itfa gelirlerini elde eden kurumun kazancının tespitinde vergi istisnası kapsamında değerlendirilen yatırım fonlarının katılma paylarının (tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım

fonları dışındaki tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma payları) iki yıldan fazla elde tutulması halinde, bunların satışından doğan kazançların %75'i de vergiden istisna olacak.

İstisnanın fonların katılma paylarının, gerek yatırım fonuna iadesi gerekse üçüncü kişilere satışını kapsayıp kapsamadığı belirsizdir. Ancak lafza bakıldığında, hüküm KVK'nın 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına (kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler) kaynak oluşturan fon katılma paylarının satışından doğan kazançları kapsadığından, iki yıldan fazla elde tutulan katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirleri de kapsadığını düşünüyorum.

Diğer taraftan, yeni düzenleme ile vergiden istisna edilen kazancın satışın yapıldığı dönemde uygulanması ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar kurumun bilançosunun pasifinde özel bir fon hesabında tutulması şarttır. Ayrıca satış bedelinin en geç satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci yıl sonuna kadar tahsil edilmesi, istisnaya konu kazancın beş yıl süreyle sermayeye ilave dışında başka hesaba nakledilmemesi veya işletmeden çekilmemesi gereklidir. Ancak, menkul kıymet ticaretiyle uğraşan mükelleflerin bu amaçla elde tuttıkları fon paylarının satışından doğan kazançlar istisna kapsamında olmadığını hatırlatalım.

Sonuç olarak, liralasma için getirilen bu kalıcı teşvik, şirketlerin kapalı yatırım fonları kurması ile iyi bir vergi planlaması aracına dönüşebilir. Ancak bunun vergi gelirlerinde yaratacağı azalma, belki sermaye piyasalarında yaratacağı derinleşme ile telafi edilir.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 1 Mayıs 2022 tarihli 2022/09. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

7394 sayılı yasa vergide neleri değiştiriyor?

8 Nisan'da Meclis Başkanlığına sunulan ve vergi ile ilgili hükümler de içeren yasa teklifi Genel Kurulda kabul edilmesinin ardından 15 Nisan'da Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bu yasada gelir ve kurumlar vergisiyle ilgili düzenlemelerin yanında KDV ve vergi usul yasası ile ilgili değişiklikler de bulunuyor. Aşağıda bu konuları özetlemeye çalıştık.

Yasaklı reklam gider yazılamaz

Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal aę sağlayıcılarının, yetkili en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirlemeleri gerekiyor. Ayrıca bu kişinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer vermeleri de 5651 sayılı yasayla zorunlu hale getirilmişti.

İlgili yasada bu zorunluluğa uymayanlar hakkında uygulanacak yaptırımlar da belirlenmiş durumda. Buna göre yukarıdaki zorunluluklara uymayan firmalara belli sürelerin sonunda idari para cezası kesiliyor. İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin yeni reklam vermesi yasaklanıyor.

Gelir ve kurumlar vergisi yasalarında ticari kazancın/kurum kazancının tespitinde indirilemeyecek giderler (Kanunen kabul edilmeyen giderler-KKEG) sayılıyor. Yeni yasayla ilgili maddelere eklenen hükümler uyarınca, hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamlara ilişkin giderler ticari kazançtan/kurum kazancından indirilemeyecek.

Hekimlerin kazançlarının vergilendirilmesi

Serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten diş hekimleri dahil hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin ücret olarak mı serbest meslek kazancı olarak mı vergilendirileceği hususunda tereddütler vardı.

Yeni yasayla bir veya birden fazla özel sağlık kuruluşu ile sözleşme düzenleyerek hekimlik faaliyetini yürüten hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edileceği yönünde düzenleme yapıldı. Buna göre elde ettikleri kazançlar da serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilecek.

Farklı bir kurumlar vergisi oranı daha...

Kurumlar vergisi (KV) oranı yasada %20 olarak yer alıyor. Ancak geçtiğimiz yıl çıkan bir yasayla (7316 sayılı) bu oran, kurumların 2021 yılı vergilendirme dönemine ilişkin kazançları için %25, 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin kazançları için ise %23 olarak belirlenmişti.

Yeni yasayla, KV oranıyla ilgili bir düzenleme daha yapıldı. Buna göre bankalar, 6361 sayılı Kanun (Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu) kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve

reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için kurumlar vergisi oranı %25'e yükseltildi.

Bu hüküm aslında 2023 yılı vergilendirme dönemi kurum kazançlarına uygulanmak üzere yürürlüğe girmiş olmakla birlikte başka bir madde ile söz konusu oran değişikliğinin ilgili kurumların 2022 kazançlarına da uygulanmasını sağladı.

Buna göre yukarıdaki kurumların 1 Temmuz 2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerinden başlamak üzere 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine ait kurum kazançları üzerinden %25 oranında kurumlar vergisi ödenecek.

Teknik iflas ve sermaye tamamlama

Türk Ticaret Kanunu'nun 376. maddesinde sermayenin kaybı, borca batık olma durumu hakkında hükümler yer alıyor. Yeni yasayla bu madde kapsamında sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması yönünde bir düzenleme yapıldı.

Yatırım fonu gelirlerine istisna

Portföyü TL cinsinden enstrümanlardan oluşan yatırım fonu katılma paylarının fona iadesinden elde edilen gelirler kurumlar vergisi istisnası kapsamına alındı. Bu istisnaya gayrimenkul yatırım fonlarının fona iadesinden elde edilen gelirler de dahil.

Daha önceden alınmış olan söz konusu fon katılma paylarının, yasanın yayım tarihinden sonra fona iadesinden elde edilen gelirlerin de kurumlar vergisi istisnasından yararlanması gerektiği kanaatindeyiz.

Diğer taraftan kurumların dönem sonu itibarıyla portföylerinde bulunan bu fon katılma paylarının borsa rayicine göre değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançlarının da kurumlar vergisi istisnasından yararlanabileceğini hatırlatmak isteriz.

Portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen gelirlerin bu istisnadan yararlanamayacağı da unutulmamalı.

Yabancılara gayrimenkul satışları

Bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, yabancılara yapılan konut veya iş yeri teslimlerinde KDV istisnası uygulanıyor. Ancak bu istisna sadece konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde geçerli.

İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi gerekiyordu. Yeni yasanın 1 Mayıs'ta yürürlüğe girecek hükmü ile yukarıdaki 1 yıllık süre 3 yıla çıkarılıyor.

İnşaat işlerinde KDV istisnası

İmalat sanayii ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 2025 yılı sonuna kadar KDV'den istisna ediliyor. Uygulama 1 Mayıs'ta başlıyor.

Elektrikli araç imalatında istisna

Türkiye'deki Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirilen elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de üreten mükelleflere, bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 2023 yılı sonuna kadar KDV'den istisna olarak değerlendirilecek.

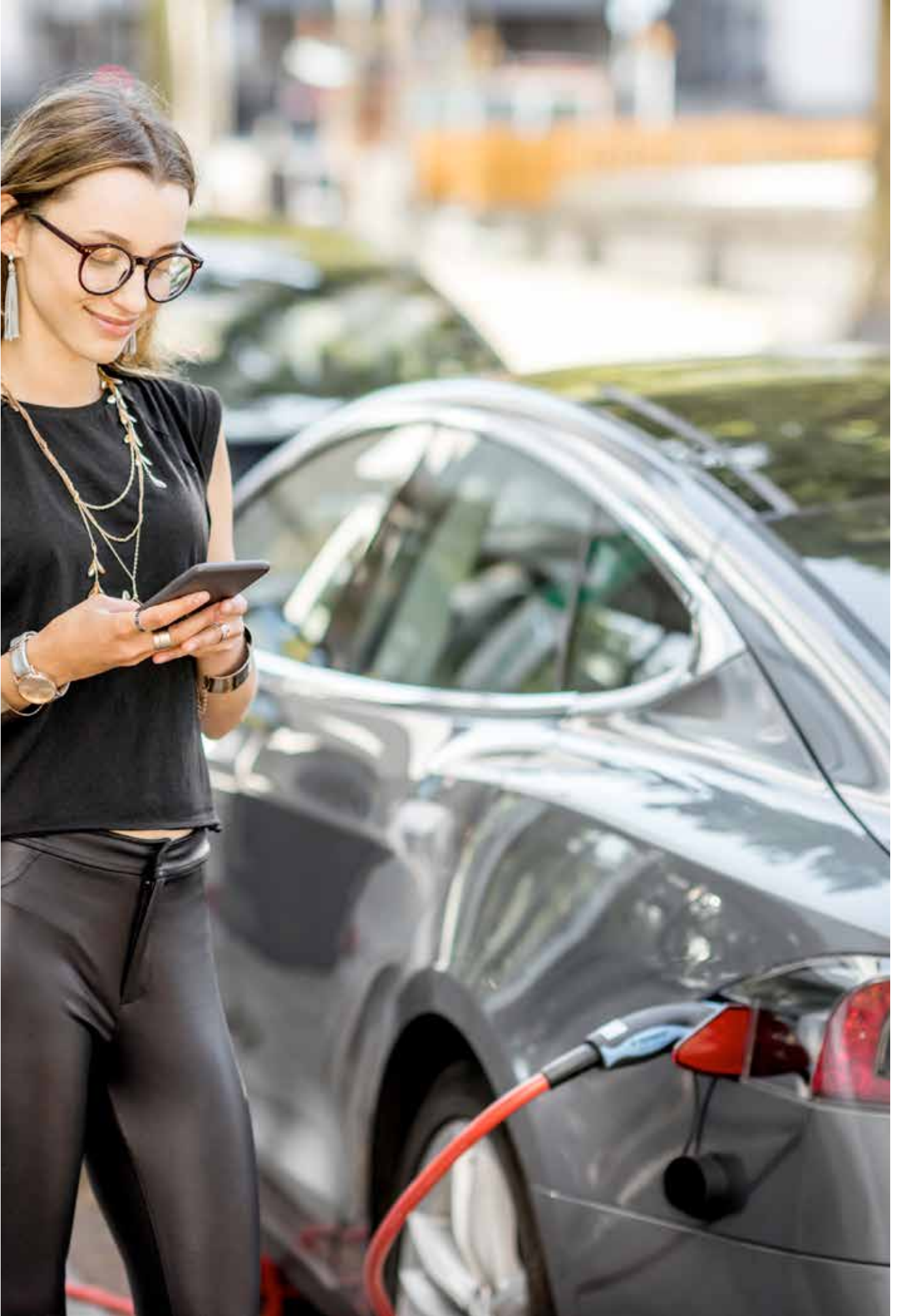
VUK'taki yenilikler

Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 359. maddesinde kaçakçılık suçları ve bunlara ilişkin hapis cezalarına yer veriliyor. Yeni yasayla, bu cezaların uygulanmasına ilişkin önemli değişiklikler yapılıyor.

- ▶ 359. maddedeki fiilleri işleyenlere verilecek hapis cezalarının alt ve üst sınırları VUK'da belirlenmiş durumda. Yeni yasayla bu cezaların üst sınırlarının artırıldığını görüyoruz. Buna göre cezanın üst sınırı 3 yıl olanlar 5 yıla, 5 yıl olanlar ise 8 yıla çıkarılıyor.
- ▶ Yeni yasayla, soruşturma ve kovuşturma aşamasında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi ve bu suretle verilecek hapis cezalarından belli oranlarda indirim yapılması imkânı getiriliyor. Bunun için 359. maddede sayılan suçlar bakımından tarh edilen vergilerin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısının ödenmesi ve vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi gerekiyor.
- ▶ Yasada, tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek hapis cezasının yarı oranında indirilmesine yönelik düzenleme yer alıyor.
- ▶ Kaçakçılık suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanunu'nun 43. maddesinde yer alan "zincirleme suç" hükümleri uygulanabilecek.
- ▶ 359. maddede yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma ve kovuşturmalarda mütalaa konu fiilin, başka bir kişi tarafından veya başka bir kişiyle birlikte işlendiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılabilmesi için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi koşulunun aranmaması hükme bağlanıyor.
- ▶ Etkin pişmanlık ve zincirleme suç uygulamalarının, belirli şartların mevcudiyetine bağlı olarak, yargı mercilerinde veya infaz aşamasında olan dosyalar için de uygulanabilmesine yönelik geçici madde hükmü düzenleniyor.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 17 Nisan 2022 tarihli 2022/08. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

A brand-new tax planning instrument for “Liraization”

In corporate tax systematic, income, obtained by a resident entity from an affiliate, is exempted from taxation in order to prevent double taxation. Therefore, in line with general principle, income from entities whose income is exempted from corporate tax are not covered by “affiliate income” exemption. Such exemption regarding the principle in question was breached in previous years through “resident venture capital mutual fund participation shares and dividends obtained from shares of venture capital investment partnerships”.

Mutual funds have also been covered in the framework of liraization policy. The exemptions below are granted to corporate taxpayers according to article 22 of Law numbered 7394, entered into force on 15.4.2022.

Return of fund certificate to the fund and exemption regarding valuation income

Regulation regarding the exemption of resident venture capital mutual fund participation shares and dividends obtained from shares of venture capital investment partnerships from corporate tax is stipulated under subclause (3) of subparagraph (3) of paragraph 1 of article 5 of Corporate Tax Law. Regulation regarding dividends obtained from other resident mutual fund participation shares (excluding income from mutual funds with assets in foreign currency and gold and other precious metals and capital market instruments based on them) is stipulated under subclause (4) of aforementioned article of the Law.

Income arising from returning of mutual fund’s participation shares, mentioned in above subclauses of Law numbered 7394, is covered by corporate tax exemption.

In addition, gains from appreciation, arising from valuation of such mutual fund certificates based on stock exchange price (fair value) according to article 279 of Tax Procedure Law, are also exempted from tax.

Exemption in terms of income from sales of fund participation shares, held more than two years

75% of income, arising from sales other resident mutual fund participation shares, held more than two years, except for resident venture capital mutual fund participation shares and mutual funds including foreign currency assets and gold and other precious metals and capital market instruments based on them in their portfolio, is covered by the exemption in question according to another amendment made through Law numbered 7394.

It is obligatory according to new regulation that exemption regarding income should be applied within the period in which the sales is made and portion of sales income benefitting from such exemption should be kept under a special fund account under liabilities of balance sheet of the respective entity until the end of fifth year following the year in which the sales is made. In addition, it is required to collect sale price until the end of second year following the sales period at the latest and income subject to exemption should not be transferred to another account except for capital

addition or withdrawn from the entity for five years. However, we would like to remind you that income arising from sales of fund shares held by taxpayers, carrying out security trade, with this purpose, are not covered by the exemption in question.

As a consequence, this permanent incentive introduced for liraization can be transformed to a good tax planning instrument through the establishment of closed-end mutual funds by entities. Yet, decrease in tax income due to such establishment can be compensated by the deepening to be generated in capital markets.

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2022/09, dated 01.05.2022.

What is being amended by law numbered 7394 in terms of tax?

The regulations of the Law numbered 7394, published in the Official Gazette dated April 15, 2022, including amendments in the tax legislation are as follows:

- ▶ Advertisements given to those who are subject to an advertising prohibition within the scope of additional article 4 of Law numbered 5651 will not be considered as an expense in the determination of commercial and corporate income. (Effective date: April 15, 2022)
- ▶ Physicians who carry out the practice of medicine by signing a contract with one or more private health institutions will be considered as self-employed. (Effective date: April 15, 2022)
- ▶ The corporate tax rate for banks, companies under the Law numbered 6361, electronic payment and money institutions, authorized foreign exchange institutions, asset management companies, capital market institutions, insurance and reinsurance companies and pension companies will be applied as 25%, as of 2022 income.
- ▶ Pursuant to Article 376 of the Turkish Commercial Code, it is ensured that the amounts transferred by the shareholders of the company, whose capital is decided to be completed, in an amount to cover the unrequited portion due to loss, are not taken into account in the determination of corporate income. (Effective Date: April 15, 2022)
- ▶ Income obtained by returning mutual fund participation shares to the fund, which are included in the 3rd and 4th sub-paragraphs of article 5/1-a of the Corporate Tax Law, are included in the scope of corporate tax exemption. (Effective date: April 15, 2022)
- ▶ In case the housing or workplaces delivered to foreigners as exempt from VAT are disposed of within one year, the tax not collected in related period is collected together with the deferred interest. The above 1 year period is increased to 3 years. (Effective date: May 1, 2022)

- ▶ Goods deliveries and services related to construction works within the scope of the certificate will be exempt from value added tax until 31 December 2025 for taxpayers holding investment incentive certificates for manufacturing industry and tourism. (Effective Date: May 1, 2022)
- ▶ Engineering services provided to taxpayers who manufacture electric motor vehicles, developed as a result of R&D activities in Turkey, for the development of these vehicles and within the scope of investment incentive certificate, will be exempted from VAT until 31 December 2023. (Effective Date: April 15, 2022)
- ▶ Those with an upper limit of 3 years prison sentence in Article 359 of the Tax Procedure Law are increased to 5 years while those having 5 years prison sentence are increased to 8 years. (Effective Date: April 15, 2022)
- ▶ In terms of the crimes listed in Article 359 of the TPL, it is possible to apply effective penitence provisions and to reduce prison sentences at certain rates. (Effective Date: April 15, 2022)
- ▶ A provision has been added to reduce the prison sentence by half in cases where there is no penalty imposed depending on the tax and tax base. (Effective Date: April 15, 2022)
- ▶ It is also ensured to apply provisions of "successive offence" included under article 43 of Turkish Penal Code (Effective Date: April 15, 2022).

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2022/08, dated 17.04.2022.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Nisan ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişme, kara nakil vasıtalarında kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyaların aksamalarında ilave gümrük vergisi (İGV) uygulamasında değişiklik yapılması olmuştur. İlaveten, nisan ayında, cep telefonlarının ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yükseltilmiş ve ihracat bedellerinin bankaya satılma oranı %25'ten %40'a çıkarılmıştır.

Yukarıda bahsi geçen konulara ilişkin detaylar ile öne çıkan gümrük ve uluslararası ticaret konularını aşağıda bulabilirsiniz.

1- İhracat bedellerinin bankaya satılma oranı %25'ten %40'a çıkarılmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığının talimatı çerçevesinde, TCMB İhracat Genelgesi'nde yapılan değişiklik ile 18.04.2022 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde, İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin ilgili bankaya satılma oranı, %25'ten %40'a çıkarılmıştır.

2- Cep telefonlarının ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yükseltildi.

19 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 5431 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile cep telefonlarının ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yükseltilmiş, ÖTV oranlarında ise bir değişiklik yapılmamıştır.

Bu değişiklik ile ÖTV matrahı 3.000 TL'nin altında olan cep telefonlarının fiyatlarında kademeli bir düşüş sağlanacak olup, ÖTV matrahı bu tutarı aşan cep telefonlarının fiyatlarında ise herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Ancak bahsi geçen 8517.12.00.00.11 GTİP numarası, 2022 yılında 8517.13.00.00.00 (akıllı telefonlar) ve 8517.14.00.00.01 (akıllı saatler) GTİP'lerine tekabül etmektedir.

5431 sayılı Karar ile belirlenen, ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları (eski ve yeni) ve ÖTV oranları aşağıdaki tabloda dikkatinize sunulmaktadır:

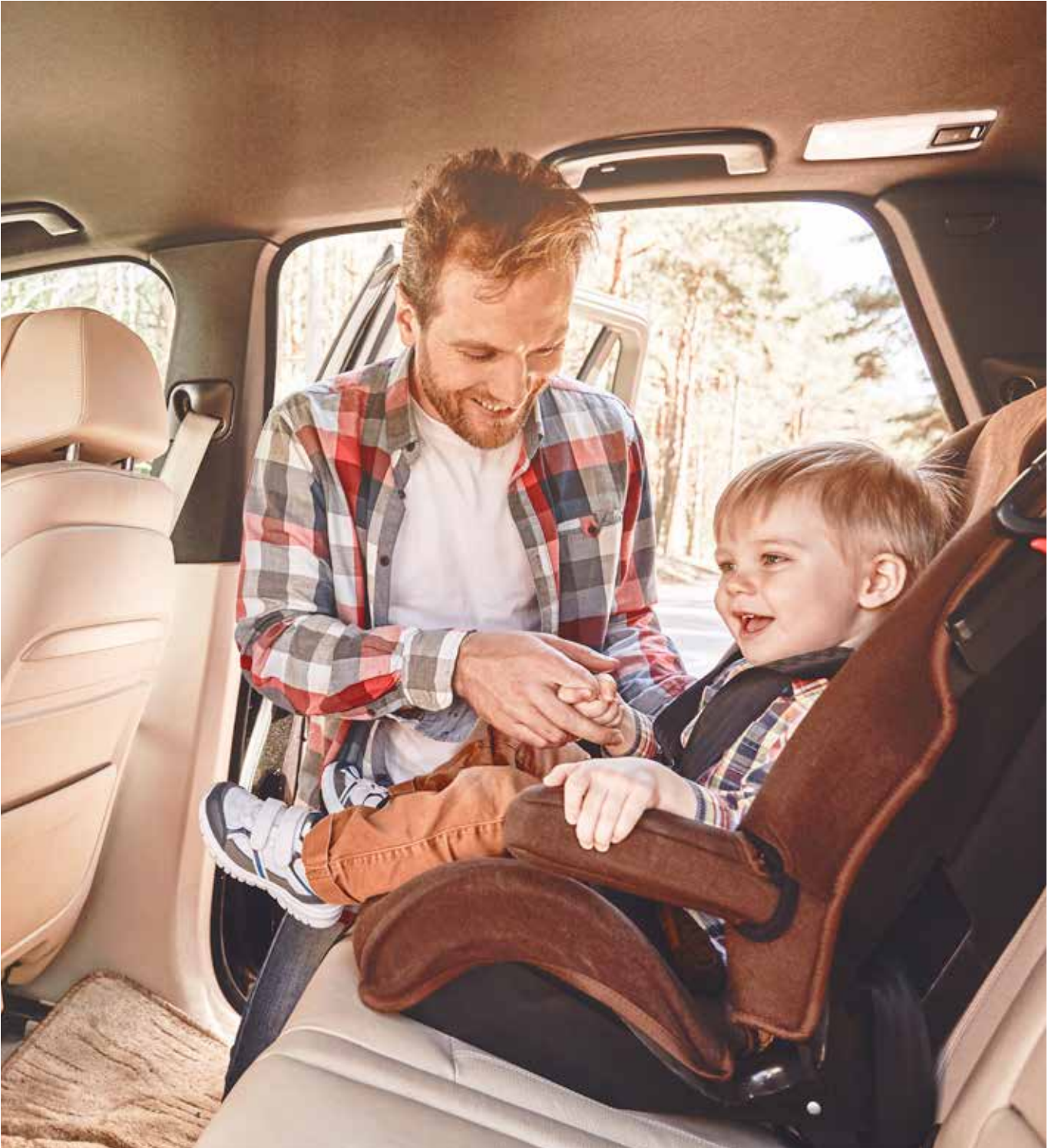
GTİP	Mal ismi	ÖTV Oranı
8517.12.00.00.11 (8517.13.00.00.00 8517.14.00.00.01)	Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları	
	- Özel tüketim vergisi matrahı 1.500 TL'yi (Eski tutar: 640 TL) aşmayanlar	%25
	- Özel tüketim vergisi matrahı 1.500 TL'yi (Eski tutar: 640 TL) aşp, 3.000 TL'yi (Eski tutar: 1.500 TL) aşmayanlar	%40
	- Diğerleri	%50

Karar, yayım tarihinde (19 Nisan 2022) yürürlüğe girmiştir.

3- Kara nakil vasıtalarında kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyaların aksamlarında İGV uygulamasında değişiklik yapıldı.

20 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Karar ile İlave Gümrük Vergisi (İGV) Kararı'nda değişiklik yapılmıştır. 9401.99.90.00.00 GTİP'li eşyayı kara nakil vasıtalarında kullanılan türden oturmaya mahsus mobilyaların üretiminde girdi olarak kullanan firmalarca yapılan ithalatta İGV yüzde 0 olarak uygulanıp nihai kullanım hükümlerine tabi olacaktır. Bu değişiklik çerçevesinde eşyanın İGV oranında değişiklik yapılmamıştır.

Söz konusu Karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1. Parmak izi kayıt sistemi ile mesai takibi yasal mı?

Parmak izinin kaydedilmesi ve parmak iziyle mesai takibine yönelik yapılan başvuruya ilişkin Anayasa Mahkemesi tarafından verilen 10/03/2022 tarihli Karar, 19/0472022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Kararda özetle;

Teknolojik gelişmelerin imkanlarından yararlanmak isteyen idarenin ve işverenlerin personelin verimliliğini artırmak ve güvenliği sağlamak gibi amaçlara dayalı olarak mesai takibi ile iş yerine giriş ve çıkış denetimlerini sağlayacak manyetik kimlik kartları, yüz ve iri tarama, parmak izi kayıt sistemi gibi yöntemler kullandıkları,

Anayasa'nın 20. maddesine göre kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızası ile işlenebileceği, 6698 sayılı Kanun'un 6.maddesinde de; sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler dışındaki özel nitelikli verilerin kişinin açık rızasının varlığı halinde işlenebileceği, bu kuralın tek istisnasının ise kanunlarda öngörülmesi durumunda kişinin açık rızasının aranmasına gerek olmayacağı,

Kanun'daki düzenlemede ise, rıza aranmadan veri işleme nedenleri arasında mesai düzeninin yer almadığı belirtilere, somut olayda belediye çalışanlarının özel nitelikli kişisel veri kapsamında kalan parmak izlerinin kaydedilebilmesi ve bu verilerin kullanılabilmesi için bu durumun ayrıca kanunda düzenlenmesi veya çalışanların açık rızalarının varlığını gerektirdiği; çalışanın açık rızasından bahsedebilmek için de en azından işlenecek verinin kapsamı, amacı, sınırları ve sonuçları hakkında çalışanın önden yeterli bir biçimde bilgilendirilmesi elzem olduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak;

Biyometrik veri bazlı takip sisteminin mesai takibi için kullanılabilmesi için özel nitelikteki kişisel verilerin işlenmesine dair çalışanların açık rızalarının mutlaka alınması gerektiği belirtilmiş, dava konusu olayda kişinin bu hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

2. İşbaşı eğitim programları ve mesleki eğitim kursları uygulama esasları değişti.

8 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete'de, "Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yayımlanmıştır. Daha sonra mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programlarının uygulama esasları Genelge ile açıklanmıştır.

İŞKUR İşbaşı Eğitim Programları (İEP) ile ilgili düzenlemelerden özetle bahsedecek olursak;

- İşbaşı eğitim programı, programın başladığı ayda ve program süresince sigortalı sayısını gösterir belgede yer alan toplam prim gün sayısının otuza bölünmesi suretiyle belirlenmek üzere en az beş sigortalıya sahip olan ve katılımcıların en az yüzde yetmişini, altmış günden az olmamak üzere fiili program gününün en az üç katı kadar süreyle istihdam edeceğini taahhüt eden işverenlerle düzenlenebilecektir.
- İşverenlerin program kapsamında kullanabileceği kontenjan, işverene ait vergi numarası

- altında ve programın düzenleneceği ilde yer alan iş yerleri için programın başlangıç ayından önceki on iki aylık dönem içerisinde yer almak koşuluyla son altı aya veya altı aylık döneme ilişkin olarak SGK'ya verilen sigortalı sayısını gösterir belgede yer alan toplam prim gün sayısının yüz seksene bölünmesi suretiyle hesaplanacaktır. İşveren tarafından hesaplanan sigortalı sayısının en fazla yüzde otuzuna kadar katılımcı talep edilebilecektir.
- c. Programa katılacak kursiyerlerin, program başlangıç tarihinden önceki bir yıl içerisinde program düzenlenecek olan işverene ait vergi numarasına bağlı iş yerlerinde sigortalı olarak çalışmaması gerekmektedir.
- d. İşbaşı eğitim programına katılabilmek için gerekli olan işsizlik süresi İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından belirlenecektir.
- e. Program başlangıcında hesaplanan kişi sayısı ile aylık takip sonucu hesaplanan kişi sayısı arasındaki fark yüzde 10'dan fazla olamayacaktır.
- f. İşveren, iş yerini diğer işverenlere devrettiğinde, devam etmekte olan işbaşı eğitim programı ve istihdam yükümlülüğü de devir kapsamında ise devralan işverene aktaracaktır.
- g. Kısa çalışma ve ücret garanti fonu uygulamasından yararlanan iş yerleri, bu uygulamalardan yararlandıkları dönemde hiçbir şekilde işbaşı eğitim programından yararlanamazlar.
- h. İşsizlik ödeneği alan kişiler de katılımcı olabilirler. Ancak bu kişiler işsizlik ödeneği aldıkları süre boyunca işten ayrılma bildirisinin tarafı olan iş yerinin bağlı olduğu vergi numarası altında yer alan iş yerlerinde düzenlenen programda katılımcı olamazlar.
- i. 4857 sayılı Kanun kapsamında, çalışma yaşı ve çalıştırma yaşağına ilişkin özel düzenlemeler çerçevesinde çalıştırılmaları yasaklananlar programlara katılamazlar. Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde ilgili mevzuatın öngördüğü düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla program düzenlenebilecektir.
- j. Program süresi, günlük en az beş en fazla sekiz saat olmak üzere, haftalık kırk beş saatten ve altı günden, toplamda ise iki yüz kırk fiili günden fazla olamaz. Ancak programların süresi, belirlenen süreler aşılmamak koşuluyla sektör, meslek veya iş yeri bazında Genel Müdürlük tarafından değerlendirme yapılarak sınırlandırılabilir.
- k. Programlara devam edilen süre içerisinde 5510 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında her bir katılımcı için tahakkuk edecek sigorta primleri Kurum tarafından ödenir.
- l. Program katılımcıları için programlar (çalışanların mesleki eğitimi hariç) arasında dokuz ay bekleme süresi bulunur.
- m. İşbaşı eğitim programının düzenleneceği ilde aynı veya yakın meslekte sigortalı olmayan iş yerlerinde program düzenlenemeyecektir.

- n. İşverenlerin düzenlenen işbaşı eğitim programlarından yeniden yararlanabilmeleri için en son tamamlanan programa ilişkin olarak hesaplanan sigortalı sayısının, programın başlayacağı aydan önceki son bir yıl içerisinde düzenlenen programlara ilişkin istihdam yükümlülüğü kapsamında yer alan kişi sayısı kadar artmış olması gerekmektedir.
- o. İşbaşı eğitim programına ilişkin işveren yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde, ilgili iş yerlerinde 24 ay boyunca kurs ve program uygulanamayacaktır.

İŞKUR tarafından 21.04.2022 tarihinde ise "İşverenler için İEP başvuru ekranı kullanım kılavuzu" yayımlandı. Kılavuzda, işverenlerin İşbaşı Eğitim Programı (İEP) başvurularını İŞKUR internet sayfası üzerinden nasıl yapabilecekleri adım adım anlatılmaktadır.

3. Arabuluculuk görüşmeleri telekonferans yöntemiyle yapılabilir mi?

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Arabuluculuk Daire Başkanlığı tarafından arabuluculuk görüşmelerinin telekonferans yöntemiyle yapılması hususunda önemli bir duyuru yayınlanmıştır. Bilindiği üzere pandemi sürecinde telekonferans yöntemi tarafların hastalığa yakalanmaması, hastalığın yayılmaması için en çok tercih edilen yöntem olarak ortaya çıkmış olup ve kullanılmıştır.

Yayımlanan duyuruda;

Arabuluculuk görüşmelerinin telekonferans yöntemiyle yapılmasının istisnai bir durum olduğu ve esas olanın tarafların karşılıklı olarak müzakere masası etrafında bir araya gelmesi olduğu açıklanmıştır. Bu itibarla, arabulucuların taraflardan birinin Covid testinin pozitif çıkması veya temaslı kişilerden olması durumları hariç yüz yüze görüşme yapılmasının sağlanması gerektiği duyurulmuştur.

4. Yurt dışı sürelerini borçlanarak aylık bağlananlardan 6 aydan fazla yurt dışında bulunanlar dikkat: Emekli aylıklarınız kesilebilir.

SGK tarafından, yurt dışı sürelerini borçlanarak aylık bağlananlardan 6 aydan fazla yurt dışında bulunanlara ilişkin bir duyuru yayımlanmıştır. Esasen Türkiye'deki çalışmalarını ile emekli olanların yurt dışında çalışmalarında bir engel olmamasına karşın, yurt dışı borçlanması ile emekli olanların emekli maaşlarının kesilmemesi için bazı yükümlülükleri yerine getiriyor olmaları gerekmektedir.

3201 sayılı Kanuna göre yurt dışında geçen sürelerini borçlanarak malullük, yaşlılık/ emekli aylığı bağlananların aylık alma şartlarının devam edip etmediği hususu, Sosyal Güvenlik Kurumunca (SGK) gerekli görülen zaman ve hallerde araştırılabilmektedir. Ödenmekte olan aylıklar, ilgililerin yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışması, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alması halinde kesilmektedir.

Duyuru ile altı aydan fazla yurt dışında bulunan aylık sahiplerinin; ödenmekte olan aylıklarının durdurulması yönünde bir işlemle karşılaşmamaları için, "3201 sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlara Mahsus Yoklama Belgesi"ni yurt dışında buldukları altı aydan sonraki üç ay içerisinde aylığı bağlamış olan sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine göndermeleri hususunda gerekli hassasiyeti göstermeleri gerektiği belirtilmiştir.

5. Ramazan ayında oruç tutanlara yemek ücreti iadesi yapılmalı mı?

İşverenler tarafından çalışanların öğlen yemekleri ihtiyacı için genelde iki yöntem uygulanmaktadır. Bunlar ya iş yeri yemekhanesinden doğrudan yemek imkânı sağlanması ya da belirlenen tutar kadar nakdi bir ücretin veya yemek kartının (multinet, sodexo gibi) çalışanlara sağlanması şeklinde olmaktadır. Bu uygulama ise nihayetinde bir iş yeri uygulamasına ve çalışanlar için de eksikliği halinde talep edilebilecek bir hakka dönüşebilmektedir. Peki ramazan ayında oruç tutan personeller iş yerinde yemek yiyemeyeceği için bedellerinin kendilerine ödenmesi zorunluluğu/gerekliliği var mıdır?

Yargıtay tarafından verilen bir kararda (YARGITAY 22. HD Esas Numarası: 2016/25350 Karar Numarası: 2019/23445 Karar Tarihi: 17.12.2019);

"Somut olayda davacı dava dilekçesinde yemek ücreti talebinde bulunmuş, yemek ücretinin Ramazan ayında oruç tuttuğundan yiyemediği yemeğin bedeline ilişkin olduğunu belirtmiştir. Davacı tanıkları ve davalı şirket işçilerin yemeklerini kurum yemekhanesinden yediklerini Ramazan ayında herhangi bir ücret verilmediğini, yemek veya kumanya yardımının yapılmadığını beyan etmişlerdir. Bu nedenle Ramazan ayında oruç tutan işçilere yemek ücretinin ayrıca verildiği ispat edilemediğinden talebin reddi gerekirken Mahkemece eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir".

Söz konusu karara göre;

Çalışanlara kurum yemekhanesinden yemek sağlandığı hallerde, bir kısım çalışanın oruç nedeniyle bu hizmetten faydalanamamaları, yemek ücretinin kendilerine ödenmesi için bir hak niteliği taşımamaktadır. Ancak işverenin çalışanlar arasında eşit işlem borcu söz konusu olduğundan bazı işçilere ödeme yapıp diğerlerine yapmaması aykırılık teşkil edecektir. Bunun dışında bizzat yemek temini yerine çalışanlarına nakdi ücret veya yemek kartı sağlayan şirketler yönünden de ramazan ayına özel farklı bir uygulama yapılamayacak, oruç tutsun tutmasın herkese aynı yemek bedelinin eşit olarak yansıtılmaya devam edilmesi gerekir.

6. Haklı nedenle fesihle hak düşürücü süreye dikkat edilmelidir.

İşçi veya işveren bakımından haklı fesih nedenlerinin ortaya çıkması halinde iş sözleşmesinin diğer tarafının sözleşmeyi

haklı nedenle fesih yetkisinin kullanılması süresi sınırsız değildir. Bu bakımdan İş Kanunu'nun 26. maddesinde işverenin öğrendiği tarih ve olayın gerçekleştiği tarih başlangıç esas alınmak üzere iki ayrı süre öngörülmüştür. Bu süreler içinde fesih yoluna gitmeyen işçi ya da işverenin feshi, haklı bir feshin sonuçlarını doğurmaz. Bu süre, feshe neden olan olayın diğer tarafça öğrenilmesinden itibaren altı iş günü ve herhalde fiilen gerçekleştiği tarihten itibaren bir yıl olarak kabul edilmiştir.

Altı iş günlük süre işçi ya da işverenin haklı feshe neden olan olayı öğrendiği günden itibaren işlemeye başlar. Ancak olay için bir soruşturma başlatılmış ise söz konusu süre tanzim edilen rapor tarihinden sonra başlayacaktır. Olay öğrenme günü sayılmaz ve takip eden iş günleri sayılarak altıncı günün bitiminde haklı fesih yetkisi sona erer. Bir yıllık süre her durumda olayın gerçekleştiği günden başlar.

Altı iş günlük dönemde günler hesaplanırken hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil günleri dikkate alınmaz. Cumartesi çalışılmayan iş yerlerinde cumartesi günü de altı iş günlük süreden düşülür. İş yerinde cumartesi, pazar günleri ve genel tatillerde çalışılması durumunda bu günler de iş gününden sayılır. Ancak belirtilen günlerde iş yeri açık olmakla birlikte sadece güvenlik hizmeti veya arıza nitelikte bazı işler yapılıyorsa bugün iş gününden sayılmamalıdır. Fesih iradesinin altı iş günü içinde açıklanması yeterli olup, bu süre içinde tebligatın muhatabına ulaşmış olması şart değildir.

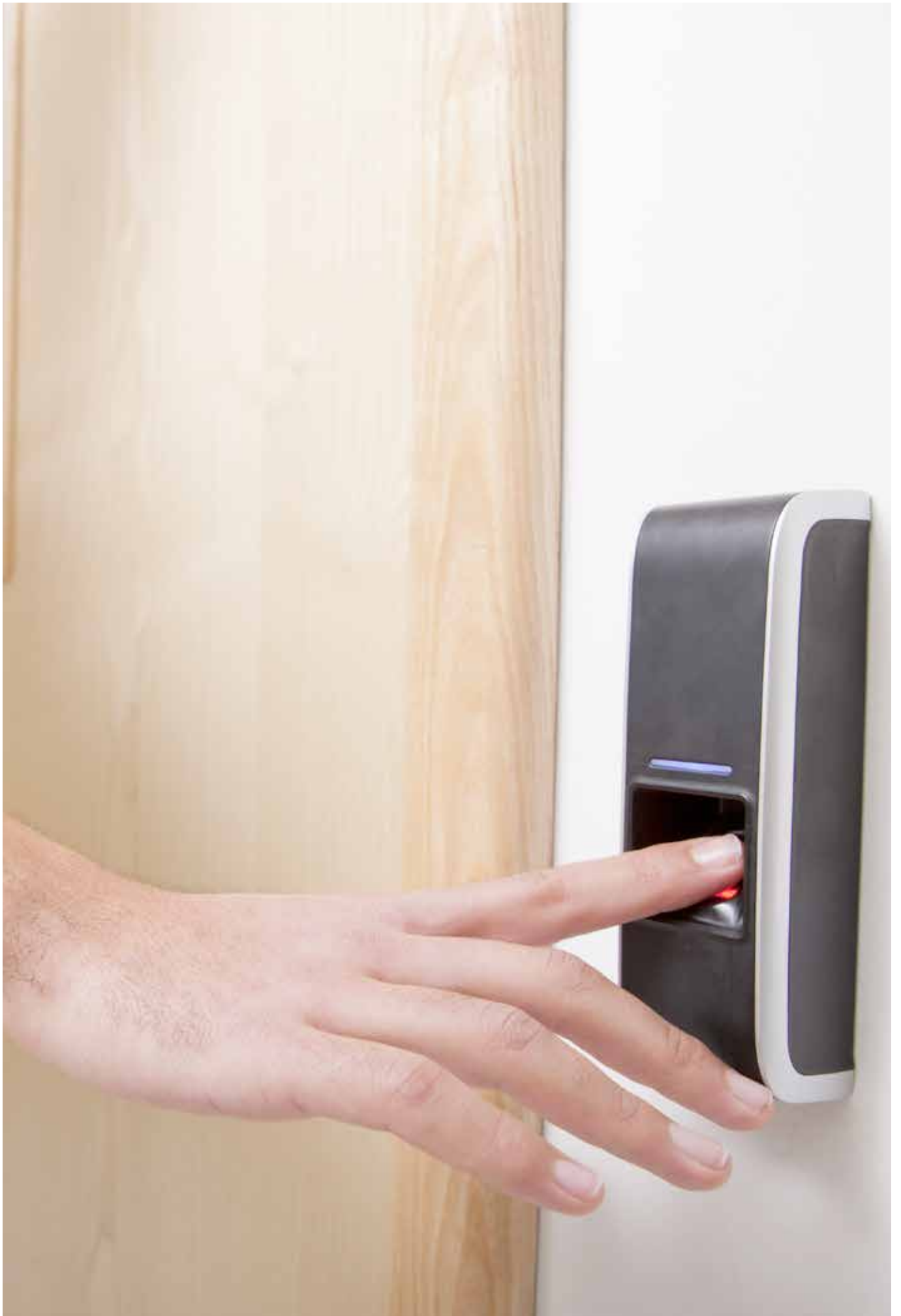
Haklı fesih nedeninin devamlı olması durumunda hak düşürücü süre işlemmez. Örneğin; ücreti ödenmeyen işçi ödeme yapılmadığı sürece her zaman haklı nedenle iş sözleşmesini feshedebilir. Bu örnekte işçi açısından haklı fesih nedeni her an devam etmektedir. Yargıtay, ehliyetsiz araç kullanma fiili temadi ettiğinden bir yıllık hak düşürücü sürenin işlemeyeceğini kabul etmiştir.

Yukarıda 26'ncı maddedeki hak düşürücü süreler işçi açısından kanunun 24/II'nci maddesinde, işveren açısından ise 25/II'nci maddesinde belirtilen "ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri" hallerine ilişkin fesihler yönünden aranmalıdır. Yoksa işçi ya da işverenin sağlık ya da zorlayıcı sebeplere ilişkin fesihlerinde 26'ncı maddede öngörülen hak düşürücü sürelerin işlemesi düşüncülemez.

Hak düşürücü süre haklı fesihler için söz konusudur. Geçerli nedenle yapılacak fesihler için 26. maddedeki süreler uygulanmaz. Ancak işverenin geçerli nedenle feshi de makul süre içerisinde gerçekleştirmesi gerekir.

Burada önemli olan geçerli nedenin ortadan kalkmamış olmasıdır.

Bu maddede belirtilen süreler geçtikten sonra bildirimsiz fesih hakkını kullanan taraf, haksız olarak sözleşmeyi bozmuş sayılacağından ihbar tazminatı ile şartları oluşmuşsa (işveren) kıdem tazminatından sorumlu olur.

23/05/2019 tarihli 2021/4438 sayılı yargı kararı

Konu: Davacı şirket ile BOTAŞ arasında imzalanan doğal gaz alım-satım sözleşmelerinin bazı maddelerinin tadili amacıyla imzalanan ek protokollere istinaden 2014/Aralık ile 2017/Nisan dönemleri için ödenen toplam 221.530,12-TL damga vergisinin iadesi istemiyle yapılan düzeltme-şikâyet başvurusunun reddine ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığının 26/03/2018 tarih ve E.38255 sayılı işleminin iptali ve ödenen tutarın faiziyle birlikte iadesi istemine ilişkindir.

Özet: İstanbul 14. Vergi Mahkemesi 27/12/2018 tarih E: 2018/1069 K:2018/3477 sayılı kararıyla; protokollerde ve atıf yapılan sözleşmelerde, davacı şirket tarafından fiili çekişi yapılacak doğal gazın satış fiyatının BOTAŞ'ın resmi internet sitesinde yayınlanan "doğal gaz toptan satış fiyat tarifesi"nde yer alan fiyat olarak belirlendiği, dolayısıyla doğal gaz fiyatlarının aylar içerisinde nasıl bir seyir göstereceğinin önceden belirlenmesinin mümkün olmadığı, diğer yandan, azami çekiş miktarının da bağlayıcı olmadığı ve alınan doğal gazın fiili durum sonucunda ortaya çıkacağı, bu bağlamda, protokolün belli veya belirlenebilir bir bedeli içermediği, bu durumda vergiye tabi kağıttaki rakamların, bu kağıtta yer almayan, üstelik zamana ve miktara göre değişebilecek bazı matematiksel hesaplamalar sonucunda bulunacak değer, yasanın aradığı anlamda belli para olarak kabulü mümkün bulunmadığından, üzerinden damga vergisi alınmasına olanak bulunmadığı anlaşılmakta olup, verginin terkinde karar verilmesi gerekirken düzeltme-şikâyet başvurularının reddi işleminde hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu işlemin iptali ile ödenen tutarın faiziyle birlikte davacıya iadesine karar verilmiştir. İstinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi Kararının usul ve hukuka uygun olduğu, kararın kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığından istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir. Bu durumda; davacı tarafından imzalandığı tarihte sözleşmenin içerdiği bedel; çekişi öngörülen doğal gaz miktarı ile fiyatın çarpılması sonucu bulunabileceğinden, anılan kâğıdın belli para içerdiği açık olup, bu tutar üzerinden damga vergisine tabi tutulmasında kanuna aykırılık görülmediğinden uyuşmazlıkta düzeltme-şikâyet başvurusuna konu olabilecek nitelikte vergi hatasından söz edilmesine olanak bulunmamaktadır. Bu nedenle yapılan düzeltme-şikâyet başvurusunun reddine ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işleminde hukuka aykırılık görülmediğinden davanın kabulüne karar veren Vergi Mahkemesi kararına yönelik davalı idarece yapılan istinaf başvurusunun reddine dair Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

22/05/2015 tarihli 2020/2689 sayılı yargı kararı

Konu: Davacı şirket adına düzenlenen 22.05.2015 tarih ve 1, 2 ve 3 sayılı ödeme emirlerinin; hukuka aykırı olduğu, 3218 sayılı Kanun'un geçici 3. maddesi uyarınca serbest bölge üretilen ürünlerin %85'inin yurt dışına ihraç eden mükelleflerin personele ödedikleri ücretlerin gelir vergisinden müstesna olduğu, şirketlerinin yazılım ve programlar üretmek yurt dışına ihraç ettiği, söz konusu yazılımı da çağın gerektirdiği şekilde elektronik transfer yöntemiyle yurt dışına gönderdiği, söz konusu fiili ihracatın gerçekleştiğinin YMM Faaliyet Raporu ve Serbest Bölge İşlem Formları ile tevsik edildiği, yazılım programının CD şeklinde fiziki mal olarak gönderilmesi gerektiğinden bahisle ücret istisnasından faydalandırılmamasının hukuka aykırı olduğu iddia edilerek iptali istenilmektedir.

Özet: 6183 sayılı Kanun'un 58. maddesinde kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı iddialarıyla dava açabileceğinin belirtildiği, olayda bu üç durumun da söz konusu olmadığı, yapılan

işlemlerde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır. Dava dosyasının incelenmesinden; serbest bölge içerisinde "yazılım işlemleri" işi ile iştegal eden davacı şirketçe 2014 yılında istihdam edilen personele ödenen ücretler üzerinden gelir vergisi istisnası uygulanarak ve konuya ilişkin YMM Faaliyet Raporu ve serbest bölge işlem formu eklenmek suretiyle yapılan tecil ve terkin talebinin, davalı idarenin, davacı şirketin yazılım programının elektronik transfer yöntemi ile gerçekleştirilmesi durumunda ücret istisnasından yararlanamayacağından bahisle reddi üzerine düzenlenen ödeme emirlerinin iptali istemiyle iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır. 3218 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, Kanun'un; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacını taşıdığı belirtilmiştir. Diğer yandan, Yasa'nın geçici 3. maddesinin 2. fıkrası ile gelir vergisi istisnası şartları düzenlenmiştir. Bu durumda, serbest bölgede üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85'ini yurtdışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretlerin gelir vergisinden müstesna olduğu düzenlemesi karşısında davalı idarece, fiili ihraç şartını yerine getirdiğini YMM Faaliyet Raporu ve serbest bölge işlem formu ile belgelendiren davacının tecil ve terkin talebinin, yazılım programının elektronik transfer yöntemi ile gerçekleştirilmesi durumunda ücret istisnasından yararlanamayacağından bahisle reddedilmesi, istisna hükümlerinin yorum yoluyla daraltılması anlamına gelmekte olup Anayasal güvence ifade eden verginin yasallığı ilkesine aykırılık teşkil ettiğinden, davacı adına tarh ve tahakkuk ettirilen stopaj vergilerinin "borcum yoktur" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmakla dava konusu ödeme emirlerinde hukuka uyarılık görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle, davanın kabulüne, dava konusu ödeme emirlerinin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 243,90-TL yargılama giderinin davalı idarece karşılanan 61,60-TL'lik kısmının davalı idare üzerinde bırakılmasına, geri kalan 182,30-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.270,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan posta avansının kararın kesinleşmesinden sonra taraflara iadesine, kararın tebliğinden itibaren otuz (30) gün içinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 30/12/2020 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

12.01.2018 tarihli ve 02-105[VUK-1-20625]-42619 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Gelir ve damga vergisi tevkifatı yapılarak oluşturulan fatura hk.

Danışmanlık hizmeti veren bir kişi ile sözleşme yapıldığı, bahsi geçen kişinin vergi mükellefiyetinin bulunmaması nedeni ile aylık ödemelerde her ay harcama/gider pusulası düzenlenip %20 gelir vergisi ve damga vergisi tevkifatı yapılarak ödemenin yapıldığı ve sözleşmelerin 6 aylık ve daha fazla süreleri kapsadığı belirtilerek, sözleşme süresi ve tutarının hizmet veren kişinin mükellefiyet tesis ettirmesine ve buna bağlı olarak harcama/gider pusulası belgelerinin düzenlenip düzenlenmemesine etkisi konularında tereddüte düşüldüğü anlaşılmaktadır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun; 61'inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak

çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. 65'inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. "Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanarak ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." Belediyeniz ile ilgili kişinin yapmış olduğu sözleşmeye istinaden verilen danışmanlık faaliyetinin 6 ay ve daha uzun süreli sözleşmelere istinaden gerçekleştirilmesi bu faaliyetin devamlı olarak yapıldığını göstermekte olup, söz konusu faaliyetin bir işverene bağlı olmaksızın, sermayeden ziyade ilmi yada mesleki bilgiye bağlı olarak yapılması ve bir organizasyon kurmayıp kişinin kendi sorumluluğu altında gerçekleştirilmesi halinde söz konusu faaliyetin serbest meslek kazancının tespitine ilişkin hükümler çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Ancak bahsi geçen faaliyetin bir işverene bağlı olarak işverenin emir ve talimatları doğrultusunda devamlılık ve bağlılık arz edecek şekilde gerçekleştirilmesi durumunda, söz konusu faaliyet ücret olarak değerlendirilecek olup, ücrete ilişkin genel hükümler çerçevesinde değerlendirileceği tabiidir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun; 227'nci maddesinde, "Bu Kanun'da aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiiki mecburidir." 236'ncı maddesinde, "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir."

Buna göre, söz konusu danışmanlık hizmetinden dolayı elde edilecek gelir dolayısıyla danışmanlık hizmeti veren kişi tarafından Belediyeniz adına serbest meslek makbuzu düzenlenmesi icap etmektedir. Ancak, danışmanlık hizmeti veren kişi ile Belediyeniz arasında ücret ilişkisi doğuran bir hizmet sözleşmesinin varlığı ve bu kişilere ücret ödemesinin yapılması halinde bu ücret ödemeleri için Belediyeniz tarafından düzenlenen vesikalar ücret bordrosu yerine geçeceğinden bu ödemeler için ayrıca ücret bordrosu düzenlenmeyeceği tabiidir.

07.02.2012 tarihli ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.06.-454 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Yurtdışında fuarlarda verilen hizmetlerin KDV beyannamesinde gösterilip gösterilmeyeceği

Faaliyet konunuz olan seyahat acentalığı kapsamında yerli ve yabancı kişi ve kurumlara yurtdışında vermiş olduğunuz konaklama, yeme-içme, rehberlik gibi hizmetlerin KDV beyannamesinde gösterilip gösterilmeyeceği konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun; 1/1'inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu, 4'üncü maddesinde; hizmetin teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu; bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleştirilebileceği,

6/b maddesinde; hizmetin Türkiye'de yapılmasının veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasının işlemlerin Türkiye'de yapıldığını ifade ettiği 30/a maddesinde de vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV'nin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği, hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketinizce seyahat acenteliği kapsamında yurtdışında düzenlenen fuarlarda yerli-yabancı kişi ve kurumlara verilen konaklama, transfer, uçak bileti, rehberlik, yeme-içme gibi hizmetler, hizmet yurtdışında verildiğinden ve hizmetten yurtdışında yararlandığından KDV'nin konusuna girmemekte olup, bu işle ilgili yüklenilen KDV'nin işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, KDV'nin konusuna girmeyen bu işlemlerin KDV beyannamesinde gösterilmeyeceği de tabiidir.

02.03.2022 tarihli ve 64597866-125[6]-4069 sayılı özelge (Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Şirkete ait yurt dışı iştirak hisselerinin birleşmesi durumunda Türkiye'de vergiye tabi kurum kazancı oluşup oluşmadığı

Şirketinizin Hollanda mukimi ... ve ... Şirketlerinin durumunda olduğu, Hollanda Hükümeti tarafından, kendisine mukim her bir şirket için bir kısım yükümlülükler getirildiği ve Şirketinizin bu yükümlülükler mükerrer olarak katlanmak istememesi, her iki şirket için ayrı ayrı yönetim kurulu toplantısından kaçınılmak istenmesi (yönetimde basitlik sağlanması) gibi sebeplerle, ... Şirketinin infisah edip küll halinde ... Şirketine devredileceği belirtilerek, Şirketinizin aktifindeki ... hisseleri yerine ... hisselerinin gelmesi durumunda Türkiye'de vergiye tabi kurum kazancı oluşup oluşmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında, Kanun'un 1'inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanların, tam mükellefiyet esasında, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirileceği, 6'ncı maddesinde de kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 38'inci maddesinde ise bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu; bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı; ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanun'un 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 279'uncu maddesinde, hisse senetleri ile fon portföyünün en

az yüzde 51'i Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonu katılma belgelerinin alış bedeliyle bunlar dışında kalan her türlü menkul kıymetin borsa rayıcı ile değerlendirileceği, borsa rayıcı yoksa veya borsa rayıcının muvazaalı bir şekilde oluştuğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedelin, menkul kıymetin alış bedeline vadesinde elde edilecek gelirin (kur farkları dahil) iktisap tarihinden değerlendirme gününe kadar geçen süreye isabet eden kısmının eklenmesi suretiyle hesaplanacağı, ancak, borsa rayıcı bulunmayan, getirisi ihraç edenin kâr ve zararına bağlı olarak doğan ve değerlendirme günü itibarıyla hesaplanması mümkün olmayan menkul kıymetlerin alış bedeli ile değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır. Bunun yanı sıra, alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alınması karşılığında ödenen veya borçlanılan bedeli ifade etmekte olup, sadece iktisadi kıymetin alış değerini kapsamakta, alışla ilgili diğer masrafları kapsamamaktadır. Şirketinizin tamamına sahip bulunduğu Hollanda mukimi ve şirketlerinden şirketinin küll halinde şirketine devredilmesi şirketinde sermaye artırımını müteakiben bu şirkete ait yeni hisse edinimi işleminde alış bedeli olarak, ... şirketinin hisselerinin alımı için ödenmiş olan ve kayıtlarda izlenen bedelin esas alınması, bu çerçevede, şirketinizin aktifine kayıtlı bulunan hisselerinin alış bedelinin hisselerinin alış bedeline ilave edilmesi ve bu suretle hisselerinin şirket kayıtlarından çıkarılması gerekmektedir. Şirketinizin ... sahip olduğu Hollanda mukimi ... 'nin yine ... sahip olduğu ... 'ye küll halinde tüm aktif ve pasifi ile ilgili ülke yasal mevzuatına uygun şekilde devrolması ve Şirketinizin aktifinde yer alan ... hisselerinin yerine devirden kaynaklı ... 'de yapılacak sermaye artışı sonucu çıkarılacak yeni hisse senetlerinin gelmesi nedeniyle Şirketiniz bünyesinde vergilendirilmesi gereken kurum kazancından bahsedilemeyecektir.

Sahip olunan ... hisselerinin elden çıkarılması halinde oluşacak kazancın iç mevzuatımız ve Hollanda Krallığı ile imzalanan Gelir Üzerinden Alınan Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması hükümlerine göre vergilendirileceği tabiidir.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
45	28.04.2022	Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye-İrak Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın onaylanmasına karar verildi.
44	22.04.2022	Yatırımlarda Proje Bazlı Devlet Yardımları Verilmesi Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
43	21.04.2022	KDV Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
42	19.04.2022	Döviz cinsinden düzenlenen menkul satış sözleşmeleri kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi zorunluluğu geldi.
41	19.04.2022	Bazı içeceklerin asgari maktu ÖTV tutarları ile bazı tütünlerin ÖTV oranları yeniden belirlendi.
40	19.04.2022	Cep telefonlarının ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları yükseltildi.
39	15.04.2022	Gelir, Kurumlar ve KDV Kanunları ile Vergi Usul Kanunu'nda değişiklik içeren 7394 sayılı Kanun yayımlandı.
38	05.04.2022	7390 sayılı Kanun ile Türkiye-İrak Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın onaylanması uygun bulundu.
37	01.04.2022	Mevduat faizleri ile katılım bankalarınca ödenen kâr paylarına uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 30 Haziran 2022 tarihine kadar uzatıldı.
36	01.04.2022	Dövizli fonlar dışındaki yatırım fon gelirleri ile bankalarca ihraç edilen tahvil gelirlerinde uygulanan düşük oranlı tevkifatın uygulanma süresi 30 Haziran 2022 tarihine kadar uzatıldı.
35	29.03.2022	Bazı mal ve hizmetlere uygulanan KDV oranları değiştirildi.
34	28.03.2022	25 Mart'ta TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin Gelir, Kurumlar ve KDV Kanunlarında değişiklik içeren düzenlemeleri.
33	23.03.2022	Kur korumalı mevduat ve katılma hesaplarının vade sonunda, bankalarca hesap sahiplerine yapılan kambiyo satışlarında BSMV oranı yüzde 0 olarak belirlendi.
32	18.03.2022	Yurt dışına çıkış harcı 150 TL olarak yeniden belirlendi.
31	02.03.2022	Menkul kıymetlerden 2022 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi.
30	01.03.2022	Mesken ve tarımsal sulamada kullanılan elektriğin KDV oranı %8'e indirildi.
29	25.02.2022	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin Tebliğ'de bazı değişiklikler yapıldı.
28	25.02.2022	İndirimli orana tabi teslimlerle ilgili olarak mahsup yoluyla iadesi gerçekleşmeyen tutarların ocak ayı KDV beyannamesine dahil edilmesi gerekiyor.
27	17.02.2022	2021 yılı 4. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 25 Şubat 2022 tarihine kadar uzatıldı.
26	14.02.2022	Döviz ve altın hesaplarının Türk lirasına çevrilmesinden elde edilen faiz ve kâr payları için geçerli olan %0 oranlı stopaj uygulamasının yürürlük maddesi değiştirildi.
25	14.02.2022	Yüzde 8 oranına tabi gıda maddelerindeki KDV oranı yüzde 1'e indirildi.
24	11.02.2022	Borsada rayici olmayan yabancı paraların 31.12.2021 tarihi itibarıyla değerlendirilmesinde kullanılacak kurlar açıklandı.
23	11.02.2022	Yabancı para ve altın hesaplarının TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinden elde edilen kazançlara ilişkin kurumlar vergisi istisnasının uygulama esasları açıklandı.
22	04.02.2022	1 Haziran 2023 tarihi itibarıyla BAE'de kurumlar vergisi uygulaması yürürlüğe girecektir.
21	29.01.2022	Enflasyon düzeltmesinde erteleme ve kur korumalı mevduat gelirlerine kurumlar vergisi istisnasını içeren 7352 sayılı Kanun yayımlandı.
20	27.01.2022	7349 sayılı Kanun'un ücretlerdeki gelir vergisi istisnasına ilişkin hükümlerinin uygulama usul ve esasları belirlendi.
19	25.01.2022	KDV, MPHB ve damga vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 31 Ocak 2022 tarihine kadar uzatıldı.
18	25.01.2022	Elektronik belgelere ilişkin hükümlerin yer aldığı 509 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde değişiklikler yapıldı.
17	25.01.2022	7351 sayılı Kanun'la yeniden belirlenen katsayılar kapsamında gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.01.2022-30.06.2022).

Vergi Takvimi

2022 Mayıs ayı mali yükümlülükler takvimi

5 Mayıs 2022 Perşembe	2021 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi ve ödenmesi Mart 2022 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Mart 2022 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) verilmesi Mart 2022 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi Mart 2022 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi
10 Mayıs 2022 Salı	16-30 Nisan 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
16 Mayıs 2022 Pazartesi	Nisan 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi kaynak kullanımı destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirimi ve ödenmesi
17 Mayıs 2022 Salı	2022 yılı 1. dönem (Ocak-Mart) geçici vergi beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
20 Mayıs 2022 Cuma	Nisan 2022 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
25 Mayıs 2022 Çarşamba	1-15 Mayıs 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
26 Mayıs 2022 Perşembe	Nisan 2022 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi Nisan 2022 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi Nisan 2022 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi
31 Mayıs 2022 Salı	Emlak vergisi ve çevre temizlik (konut dışı binalar için) vergilerinin 1. taksit ödemesi Vergi levhasının internet vergi dairesi üzerinden yazdırılarak alınması Veraset ve intikal vergisi (VİV) 1. taksit ödemesi Nisan 2022 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Nisan 2022 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) verilmesi Nisan 2022 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi Nisan 2022 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2022 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
32.000 TL'ye kadar	%15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	%20
250.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL, fazlası	%27
880.000 TL'nin 250.000 TL'si için 61.000 TL, fazlası	%35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 281.500 TL, fazlası	%40

Gelir vergisi tarifesi - 2022 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
32.000 TL'ye kadar	%15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	%20
170.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL, fazlası	%27
880.000 TL'nin 170.000 TL'si için 39.400 TL, fazlası	%35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 287.900 TL, fazlası	%40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	23,00
2021	25,00
2022	34,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	12,00
2021	13,00
2022	17,00

Engellilik indirimi (2022)

Engellilik derecesi	Tutar (TL)
Birinci derece engelliler için	2.000
İkinci derece engelliler için	1.170
Üçüncü derece engelliler için	500

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	6.600
2021	7.000
2022	9.500

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	49.000
2021	53.000
2022	70.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	2.600
2021	2.800
2022	3.800

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2020	18.000
2021	19.000
2022	25.000

Arızı kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2020	40.000
2021	43.000
2022	58.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2021 - 31.12.2021	8.284,51
01.01.2022 - 30.06.2022	10.848,59

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2019	12,02
2020	19,62
2021	24,51

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	5.500
2021	6.000
2022	8.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	140.000
2021	150.000
2022	200.000

Binek otomobillerinde amortismanına tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2020	160.000	300.000
2021	170.000	320.000
2022	230.000	430.000

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi üst sınırı

Beyannamenin verildiği yıl	İndirim tutarı (TL)
2020	1.400.000
2021	1.500.000
2022	2.000.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 - 29.12.2019	19
30.12.2019 tarihinden itibaren	15

Yeniden değerlendirme oranları

Yıl	Oran (%)
2019	22,58
2020	9,11
2021	36,20

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	1.400
2021	1.500
2022	2.000

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	1.400
2021	1.500
2022	2.000

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Reeskont işlemlerinde	%14,75
Avans işlemlerinde	%15,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	%15,75

Not: Bu oranlar 31.12.2021 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	3.239.556,40
2021	3.534.679,90
2022	4.814.234,00

Damga vergisi oran ve tutarları (2022)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avans dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	102,00 TL
Gelir tablosu	48,70 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	132,30 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	176,70 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	87,30 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	103,50 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2022)

Evlatlıklar dâhil fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	455.635 TL
Fûruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	911.830 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	10.491 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	10.491 TL

Vergi tarifesi (2022)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 500.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 1.200.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 2.500.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 4.900.000 TL için	%7	%25
Matrahın 9.100.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler

Ödemeler / kesintiler	01.01.2022-31.12.2022 (TL)
Brüt asgari ücret	5.004,00
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	700,56
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	50,04
Gelir vergisi matrahı	0,00
Hesaplanan gelir vergisi	0,00
Damga vergisi	0,00
Kesintiler toplamı	750,60
Net asgari ücret	4.253,40

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	35.316,00
2021	42.930,00
2022	60.048,00

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2022 - 31.12.2022	5.004,00	37.530,00

Income Tax

Income tax tariffs - 2022 (Salaries)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 32,000	15%
For TRL 70,000; for the first TRL 32,000, TRL 4,800, for above	20%
For TRL 250,000; for the first TRL 70,000, TRL 12,400, for above	27%
For TRL 880,000; for the first TRL 250,000, TRL 61,000, for above	35%
For more than TRL 880,000, for TRL 880,000, TRL 281,500, for above	40%

Income tax tariffs - 2022 (Other income)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 32,000	15%
For TRL 70,000; for the first TRL 32,000, TRL 4,800, for above	20%
For TRL 170,000; for the first TRL 70,000, TRL 12,400, for above	27%
For TRL 880,000; for the first TRL 170,000, TRL 39,400, for above	35%
For more than TRL 880,000, for TRL 880,000, TRL 287,900, for above	40%

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)

Year	Amount (TRL)
2020	23.00
2021	25.00
2022	34.00

Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)

Year	Amount (TRL)
2020	12.00
2021	13.00
2022	17.00

Disability allowance (2022)

Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	2,000
For 2 nd degree disabled	1,170
For 3 rd degree disabled	500

Exemption for house rental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2020	6,600
2021	7,000
2022	9,500

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2020	49,000
2021	53,000
2022	70,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2020	2,600
2021	2,800
2022	3,800

Exemption in capital gains (Except securities)

Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2020	18,000
2021	19,000
2022	25,000

Exemption in incidental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2020	40,000
2021	43,000
2022	58,000

The upper limit of severance pay exempt from income tax

Period	Amount (TRL)
01.07.2021 - 31.12.2021	8,284.51
01.01.2022 - 30.06.2022	10,848.59

Corporate Tax

Interest rates in terms of capital decrease in cash

Year	Rate (%)
2019	12.02
2020	19.62
2021	24.51

Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense

Year	Amount (TRL)
2020	5,500
2021	6,000
2022	8,000

SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car

Year	Amount (TRL)
2020	140,000
2021	150,000
2022	200,000

Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars

Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2020	160,000	300,000
2021	170,000	320,000
2022	230,000	430,000

Tax reduction cap of tax compliant taxpayers

Return submission year	Reduction amount (TRL)
2020	1,400,000
2021	1,500,000
2022	2,000,000

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)

Period	Rate (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2.50
02.10.2019 - 29.12.2019	2.00
Since 30.12.2019	1.60

Deferral interest rates (Annual)

Period	Rate (%)
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 - 29.12.2019	19
Since 30.12.2019	15

Revaluation rates

Year	Rate (%)
2019	22.58
2020	9.11
2021	36.20

Limit for issuing invoice

Year	Amount (TRL)
2020	1,400
2021	1,500
2022	2,000

Depreciation limit

Year	Amount (TRL)
2020	1,400
2021	1,500
2022	2,000

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions

In rediscount transactions	14.75%
In advance transactions	15.75%
In rediscount transactions under TPL	15.75%

Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 31.12.2021.

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)

Year	Amount (TRL)
2020	3,239,556.40
2021	3,534,679.90
2022	4,814,234.00

Stamp duty rates and amounts (2022)

Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 102.00
Income statement	TRL 48.70
Annual income tax return	TRL 132.30
Corporate tax return	TRL 176.70
Value added tax returns	TRL 87.30
Withholding and premium service returns	TRL 103.50

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2022)

For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 455,635
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 911,830
For transfers conducted without any consideration	TRL 10,491
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods	TRL 10,491

Tax tariff (2022)

Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 500,000	1%	10%
For the next TRL 1,200,000	3%	15%
For the next TRL 2,500,000	5%	20%
For the next TRL 4,900,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 9,100,000	10%	30%

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings

Payments / withholdings	01.01.2022-31.12.2022 (TRL)
Gross minimum wage	5,004.00
Social security premium employee's contribution (14%)	700.56
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	50.04
Income tax base	0.00
Income tax calculated	0.00
Stamp duty	0.00
Total withholdings	750.60
Net minimum wage	4,253.40

Annual gross minimum wage

Year	Amount (TRL)
2020	35,316.00
2021	42,930.00
2022	60,048.00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium

Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2022 - 31.12.2022	5,004.00	37,530.00

EY | Daha iyi bir alışma dnyası oluşturmak

EY olarak amacımız; mşterilerimiz, alışanlarımız ve toplum için değer yaratırken aynı zamanda sermaye piyasalarında güvenin ve daha iyi bir çalışma dünyasının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya çapında 150'den fazla ülkede, sahip olduğumuz veri ve teknoloji ile hizmet veren ekiplerimizle, denetimde güveni sağlarken müşterilerimizin gelişmesine ve dönüşmesine destek oluyoruz.

Bağımsız denetim, danışmanlık, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetlerimizle iş dünyasının karşılaştığı zorluklara yeni çözümler sunacak doğru soruları soruyoruz.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiiliğe sahip olan, bir veya daha çok, ye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişiisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'in kişiisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere ey.com/tr_tr/privacy-statement adresinden ulaşabilirsiniz. EY ye şirketleri yerel kanunların yasakladığı bölgelerde hukuk hizmeti sunmaz. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret edin.

© 2022 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye

ISSN: 2148-4686

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayının muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.